

“Verplicht mannen om solozorg voor hun baby op te nemen”

Door solozorg leren mannen alle signalen van het kind veel beter interpreteren.

© nyt

Giselle Nath

Vrouwen leveren gemiddeld nog steeds veel meer uren onbetaalde zorgarbeid dan mannen, en die kloof krimpt amper. En dat is net voor mannen een gemiste kans.

“Bij ons zal het wel meevallen, want wij hebben het goed samen.” Zo begon de Nederlandse arts en auteur Bregje Feuth met haar man aan hun traject als ouders van drie. “Voor er een kind komt, zijn man en vrouw binnen een relatie vaak gelijkwaardig”, zegt ze. “Het is logisch dat je daarin geen grote verschuivingen verwacht. Dat verwachtte ik zelf ook niet.” Maar na een paar jaar voelde Feuth steeds meer onrust over de scheefgegroeide taakverdeling. “In het begin voelt het logisch dat het gros van de opvoedtaken naar jou toekomen, want jij blijft drie maanden thuis, terwijl je mannelijke partner maar een handvol dagen vrijaf krijgt.”

“Vrouwen doen nog altijd veel emotionele arbeid. Klusjes verdelen is nog geen evenwaardig ouderschap”

Bregje Feuth

Arts en auteur ‘Who cares?’

Samen met haar collega Mirte Wibaut schreef Feuth het boek *Who cares?*, over hoe de verdeling van zorgtaken tussen mannen en vrouwen nog altijd oneerlijk verloopt. Het duo begeleidt ook koppels in de zoektocht naar meer evenwaardig ouderschap. “Aanvankelijk doe je als moeder de dingen waar je zo naar uitgekeken hebt”, zegt Wibaut. “Zoals zelf die traktaties maken bij de eerste verjaardag voor de kindjes in de crèche. Tot je na vier jaar plots afvraagt waarom jij steeds de avond voor die verjaardag tot ’s avonds laat zit te knutselen, en je man niet. Dan pas zie je in welke drol je als koppel bent getrapt. Voor sociale media dachten veel vrouwen dat dit een individueel probleem was, maar eigenlijk is het een collectief gedeelde frustratie.”

Niet alleen slechte wil

Belgische vaders spendeerden in 2013 zo’n 15 uur per week aan huishouden en zorg, bij vrouwen was dat 24 uur. Die dubbele werklust, of zorgkloof, is volgens het Europese Agentschap voor Gendergelijkheid een grote belemmering voor de

arbeidsmarktparticipatie van vrouwen. De zorgkloof is ook hardnekkig. Data uit Nederland, het enige land dat sinds 1975 wetenschappelijk betrouwbare onderzoeken naar tijdsbesteding heeft uitgevoerd, illustreren dat: de afgelopen twee decennia gingen moeders in Nederland 15 uur per week meer werken buitenshuis, terwijl vaders in Nederland in die periode gemiddeld maar 0,4 uur per week meer aan zorg deden.

“Plots vraag je je af waarom jij de avond voor die verjaardag tot ’s avonds laat zit te knutselen, en jouw man niet”

Mirte Wibaut

Arts en auteur ‘Who cares?’

Ook Belgische mannen hebben volgens socioloog Ignace Glorieux, professor emeritus bij de VUB, die inhaalbeweging qua zorgarbeid nog niet gemaakt. “Dat ligt echt niet alleen aan slechte wil”, zegt hij. “Vaak denken mannen oprecht dat ze meer doen dan in werkelijkheid het geval is, blijkt uit tijdsbestedingsonderzoek. Mannen gaan overigens wel degelijk anders om met hun tijd nadat ze een kind hebben gekregen. Ze gaan vaak meer uren kloppen op het werk, want ze willen die promotie krijgen of een goede kostwinner zijn.”

De retoriek over de “nieuwe man” is twintig jaar oud. Waarom is er dan zo weinig veranderd in de praktijk? “Het is niet omdat de man ook eens de keuken poetst, dat een kind ook effectief naar die vader komt bij problemen”, stelt Feuth. “Het avondritueeltje doen, het kind vroeger gaan afhalen in de crèche, omdat het wat ziekjes is en een onderbroken nacht heeft gehad ... Veel arbeid draait om emotioneel afstemmen. En dat valt nog altijd op de schouders van vrouwen. Klusjes verdelen is nog geen evenwaardig ouderschap.”

Voor de periode vlak voor en na de zwangerschap is belangrijk, zeggen Wibaut en Feuth: “Dan vindt de grote verschuiving in de betrokkenheid van mannen plaats. Als je dan niet ingrijpt in de vastgeroeste scripts, ben je te laat.” Ook Glorieux ziet die eerste periode na de geboorte als kantelpunt. “De vrouw zit die eerste maanden thuis met de baby en wordt door haar hele omgeving bevestigd in haar moederrol. Voor de man speelt die dynamiek nog niet.” En zelfs koppels die het anders willen doen, botsen volgens hem nog altijd op vooroordelen bij de bredere familie, op school, in de media of de werkomgeving.

“Maak dat je als man gedurende een ruime periode zelfstandig zorg opneemt voor je kind”, zeggen Wibaut en Feuth. In hun boek schrijven ze dat zorgtaken vooral aan vrouwen toewijzen net voor mannen een gemiste kans is: “Door solozorg leer je alle

signalen van je kind zoveel beter interpreteren. Als mannen ook drie maanden vaderschapsverlof zouden opnemen, krijgen ze net zoveel oefening in het zorgen.”

Kwestie van biologie?

Maar is de zorgkloof niet gewoon zo hardnekkig omdat er een biologische grondslag achter zit? “Het lijkt een logische gedachte dat degene die baart ook zomaar weet hoe te zorgen voor een kleine mens”, zegt Feuth. “Toch is dat is niet zo: zorgen moet je leren en die lessen zijn zwaar en hard. Je leert het maar door het te doen. Vrouwen worden er beter in omdat ze het vanaf het begin zo intensief doen.” Wibaut vult aan: “Zorg verlenen heeft een hormonale impact op het brein, maar die impact is op hersenscans te meten bij zowel vrouwen als mannen. Die structuren liggen klaar, ze moeten gewoon worden geactiveerd.”

Toch blijven de meeste Europese landen hun verlofstelsels afstemmen op die biologische aannames: zorg zou vooral een talent van vrouwen zijn, werk een mannenzaak. Zelfs in een land als Zweden veranderden de maatschappelijke scripts volgens Glorieux vooral zodra de overheid mannen verplichtte om een deel vaderschapsverlof snel na de geboorte op te nemen.

In tijden van crisis en besparingen ligt meer (betaald) vaderschapsverlof niet echt op tafel. Dat overheden daar niet in willen investeren, vinden Feuth en Wibaut een gemiste kans. “Zorg door de vader wordt zo een privilege”, zeggen ze. “De hechtingsrelatie die in een kind in die eerste duizend dagen opbouwt, legt de basis voor alle andere relaties in het leven. Waarom dat alles laten afhangen van één persoon, de moeder?” Volgens Feuth komen verschillende landen nu met gekke plannen om dalende geboortecijfers op te krikken, zoals de Franse regering die een brief stuurde naar alle 29-jarigen met de vraag om aan kinderen te beginnen. “Maar zolang mannen hun deel niet bijdragen in de zorgarbeid, zullen steeds meer vrouwen denken: hier leen ik mezelf niet voor.”

Who cares? Waarom mannen toch nog minder zorgen en wat er (vooral voor hen) te winnen valt Bregje Feuth en Mirte Wibaut Verschijnt op 3 maart bij Unieboek Het Spectrum.